

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს

სკოპინგის დასკვნა #98

23.09.2019

საერთო მონაცემები:

საქმიანობის დასახელება: შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის (შ-119) ჭრებალო-ნიკორწმინდას საავტომობილო გზის კმ 1 (0+450)-ზე მდ. რიონზე ახალი სახიდე გადასასვლელის მშენებლობა და ექსპლუატაცია

საქმიანობის განმახორციელებელის დასახელება და მისამართი: საავტომობილო გზების დეპარტამენტი, საქართველო 0160, ქ. თბილისი, ალ. ყაზბეგის N12.

საქმიანობის განხორციელების ადგილი: ამბროლაურის მუნიციპალიტეტი

განცხადების შემოსვლის თარიღი: 15.07.2019

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: სს „ინსტიტუტი იგ3“

ძირითადი საპროექტო მონაცემები

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში, საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ წარმოდგენილია შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის (შ-119) ჭრებალო-ნიკორწმინდას საავტომობილო გზის კმ 1 (0+450)-ზე მდ. რიონზე ახალი სახიდე გადასასვლელის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის სკოპინგის ანგარიში.

საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ დაგეგმილია ამბროლაურის მუნიციპალიტეტის სოფელ ჭრებალოში, (ჭრებალო-ნიკორწმინდას საავტომობილო გზის კმ 1-ზე) მდ. რიონზე ახალი სახიდე გადასასვლელის მშენებლობა.

საპროექტო ხიდის მშენებლობა იგეგმება არსებული ხიდის ადგილზე. მდ. რიონზე არსებული სახიდე გადასასვლელი აგებულია გასული საუკუნის 50-იან წლებში და წარმოადგენს სამ მალიან ლითონის ხიდს სქემით 3X30 მ. არსებული ხიდის სიგრძეა 100,7 მ. ხიდის გაბარიტებია 4,6მ+2X0,9მ. არსებული ხიდი მდინარეს კვეთს მართობულად. სახიდე გადასასვლელის სანაპირო ბურჯები წარმოადგენს მასიურ მონოლითურ რკინაბეტონის კონსტრუქციას. მარჯვენა სანაპირო ბურჯი აქტიურად განიცდის მდინარის ზემოქმედებას. შუალედური ბურჯები წარმოადგენენ ლითონის დგარებს, რომლებიც დაფუძვნებულია მასიურ ბეტონის საძირკველზე. ხიდის მალის ნაშენზე მარჯვენა მხარეს მდებარეობს გაზის მილი, მარცხენა მხარეს - წყლის მილი. ხიდზე მოწყობილია გარე განათების ბოძები და მათზე განთავსებული საჰაერო ელექტრო გადაამცემი ხაზები. ხიდის დასაწყისში, მარჯვენა მხარეს მოწყობილია ჰიდროლოგიური დაკვირვების პუნქტი.

ახალი სახიდე გადასასვლელის მშენებლობა დაგეგმილია არსებული ხიდის ღერძზე. საპროექტო სახიდე გადასასვლელი შედგება ხიდისგან, სიგრძით 101,36მ, ხიდთან მისასვლელისგან, ჯამური სიგრძით 145,64მ და სარეგულაციო ნაგებობებისგან (სარეგულაციო კედლის სახით), სიგრძით 122 გრძივი მეტრი. გზის საპროექტო მონაკვეთის ვაკისის მთლიანი სიგანე იქნება 9,0 მ.

საპროექტო ხიდი ხუთ მალიანია, სქემით 5x18,0 მ, გაბარიტები 8,0მ+2x1მ. ხიდის სავალი ნაწილის სიგანეა 8,0მ. სავალი ნაწილი შედგება ორი სამოდრაო ზოლისგან, თითოეული სიგანით 3,5მ და უსაფრთხოების ზოლებისგან, სავალი ნაწილის ორივე მხარეს, თითოეული სიგანით 0,5მ. სავალი ნაწილის ორივე მხარეს გათვალისწინებულია 1 მეტრიანი სიგანის ტროტუარების მოწყობა. ტროტუარები სავალი ნაწილისგან გამოყოფილია ლითონის ზღუდარებით. ხიდის სავალი ნაწილის ფარგლებში გათვალისწინებულია წყლის ასარინებელი სამკუთხედის მოწყობა. სავალი ნაწილის სამოსად მიღებულია ორფენიანი, 11 სმ სისქის ასფალტბეტონის საფარის მოწყობა. წყალარინებისთვის მალის ნაშენზე მოეწყობა წყალმიმღები ძაბრები. ძაბრებიდან მიღების საშუალებით წყალი გაედინება ხიდის მიმდებარედ მოწყობილ სპეციალურ სალექარებში. ხიდის და მისასვლელის შეუღლების ფარგლებში გათვალისწინებულია ანაკრები კონსტრუქციის რკინაბეტონის გადასასვლელი ფილების მოწყობა, სიგრძით 6,0 მ. გათვალისწინებულია ხიდთან მისასვლელი კონუსების გამაგრება გაბიონების ლეიბებით, სისქით 0,3მ. სანაპირო ბურჯებთან, ბურჯის ზოლში გათვალისწინებულია სარეგულაციო კედლის მოწყობა, ჯამური სიგრძით 122 გრძივი მეტრი. სარეგულაციო კედელი მოეწყობა ხიმინჯოვან საძირკველზე.

სახიდე გადასასვლელის მშენებლობისას, არსებული ხიდის ქვედა ბიეფში მარცხენა ნაპირზე მოხდება ახალი ტერიტორიის დროებითი დაკავება დროებითი გზის მოსაწყობად. მშენებლობა გათვალისწინებულია გზაზე მოძრაობის შეუწყვეტლად. საწყის ეტაპზე დაგეგმილია დროებითი ასაქცევი გზის და ხიდის მოწყობა. საპროექტო ხიდის მშენებლობის დასრულების შემდეგ დროებითი ასაქცევი გზა და ხიდი დაიშლება.

გეოტექტონიკური თვალსაზრისით რაიონი მიეკუთვნება საქართველოს ბელტის ოკრიბა-ხრეთის ზონის შაორის ქვეზონას. ლითოლოგიურად აგებულია პალეოგენური და ნეოგენური ასაკის თიხური და კარბონატული ქანებით, რომლებიც დაფარულია ალუვიურ-დელუვიურ-პროლუვიური ნალექებით. ამგები ფენა სადაც განთავსებულია ბურჯები წარმოდგენილია: რიყნარი - კენჭი (40%-45%) და ხრეში(20-25%), კაჭრების 5-10%-ის ჩანართებით, ქვიშის ცემენტაციით. გრუნტის წყალი ზედაპირიდან 1,4-5,6მის სიღრმეზეა. გრუნტის წყლები არ ხასიათდებიან არცერთი სახის აგრესიული თვისებებით ნებისმიერ ცემენტზე დამზადებული ნებისმიერი მარკის ბეტონის და რკინა-ბეტონის კონსტრუქციის არმატურის მიმართ.

სახიდე გადასასვლელის სამშენებლო პროცესი მოიცავს სხვადასხვა ტიპის საქმიანობას, კერძოდ: მიწის სამუშაოებს; ვაკისის მოწყობის უბნებზე ინერტული მასალის შემოტანას სატვირთო მანქანებით, ფენების პროფილირებას ვაკისის ფორმირებისთვის და დატკეპნას; გრუნტის მოჭრის უბნებზე - მიწის მოხსნას საჭირო ნიშნულამდე და დატკეპნას მძიმე ტექნიკით; ზედაპირული ფენის მოწყობის შემდეგ გზის მოწყობას და მარკირების უზრუნველყოფას; ლანდშაფტის ჰარმონიზაციას/რეკულტივაციას.

სამშენებლო ბანაკის განთავსების ტერიტორია დაზუსტდება გზმ-ს ეტაპზე. ფუჭი ქანების სანაყაროების განთავსების ადგილის გამოყოფა მოხდება ამბროლაურის

მუნიციპალიტეტთან შეთანხმებით და დაზუსტდება გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში.

სახიდე გადასასვლელის მშენებლობის პროცესში წყლის გამოყენება მოხდება სასმელ-სამეურნეო დანიშნულებით და სხვადასხვა სამშენებლო მასალების დასამზადებლად. სამშენებლო მასალების დასამზადებლად საჭირო წყლის აღება მოხდება ზედაპირული წყლის ობიექტებიდან.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე სამინისტრომ უზრუნველყო წარმოდგენილი სკოპინგის ანგარიშის ვებ გვერდზე და ამბროლაური მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციული ერთეულის შენობის საინფორმაციო დაფაზე განთავსება. აღნიშნულ პროექტთან დაკავშირებით სამინისტრომ უზრუნველყო ამბროლაურის მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციულ შენობაში 2019 წლის 14 აგვისტოს საჯარო განხილვის ჩატარება, რომელსაც ესწრებოდნენ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს წარმომადგენელი, საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის წარმომადგენლები, სს „ინსტიტუტი იგპს“ წარმომადგენელი, ამბროლაურის მუნიციპალიტეტის მერიის წარმომადგენელი და მოსახლეობა. საჯარო განხილვაზე დამსწრე საზოგადოების მხრიდან გამოითქვა მოსაზრებები, რომელიც ეხებოდა სოციალურ საკითხების გათვალისწინებას სახიდე გადასასვლელის მშენებლობის დაწყებამდე, კერძოდ: მოსახლეობის მხრიდან აღინიშნა, რომ არსებული სახიდე გადასასვლელით ყოველდღიურად ხდება მსხვილფეხა საქონლის (150 სული) სამოვრებისკენ გადაადგილება და საჭიროა ხიდის მშენებლობის პროცესში შეუფერხებლად განხორციელდეს საქონლის გადაადგილება და არსებული ხიდის დემონტაჟამდე მოეწყოს დროებითი სახიდე გადასასვლელი.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, შესწავლილ იქნა საპროექტო ტერიტორია. ჩატარებული სამუშაოების შედეგად მოხდა გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მოსალოდნელი ძირითადი ზემოქმედების წყაროების, სახეებისა და ობიექტების იდენტიფიცირება.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ს ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი. ასევე გზშ-ს პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედებები.

გზშ-ს ანგარიშის მომზადებისთვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი

1. **გზშ-ს ანგარიში უნდა მოიცავდეს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მესამე ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;
2. **გზშ-ს ანგარიშს უნდა დაერთოს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მეოთხე ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;
3. **გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს** უნდა იყოს სკოპინგის ანგარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზშ-ს პროცესში დეტალურად

შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;

4. გზმ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:

- პროექტის საჭიროების დასაბუთება;
- პროექტის აღწერა;
- საპროექტო ხიდის ძირითადი პარამეტრები და დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების ადგილის GIS კოორდინატები;
- არსებული ხიდის შესახებ ინფორმაცია;
- ინფორმაცია არსებული ხიდის დემონტაჟის შესახებ;
- ინფორმაცია არსებული ხიდის განაპირა ბურჯების დემონტაჟის შესახებ;
- ინფორმაცია დაგეგმილი ნაპირსამაგრი სამუშაოების შესახებ;
- სამშენებლო ბანაკის და სანაყაროების Shape ფაილები;
- დროებითი შემოვლითი გზის მოწყობის შესახებ დეტალური ინფორმაცია და GIS კოორდინატები;
- დროებითი შემოვლითი ხიდის განთავსების შესახებ დეტალური ინფორმაცია;
- დროებითი ხიდის სტრუქტურის და პარამეტრების შესახებ ინფორმაცია;
- დროებითი გზისა და ხიდის დემონტაჟის შესახებ ინფორმაცია;
- საპროექტო ხიდის ძირითადი ტექნიკური პარამეტრები;
- ხიდის მშენებლობასთან დაკავშირებული საკითხების დეტალური აღწერა;
- ინფორმაცია მდინარის ცოცხალ კვეთში ტექნიკის განთავსებასთან დაკავშირებით, მდინარის წყლის სიმღვრივის მატების საფრთხის გათვალისწინებით;
- გეომეტრიული პარამეტრების, გზის საფარისა და განივი კვეთების შესახებ ინფორმაცია;
- ინფორმაცია საპროექტო ადგილამდე მისასვლელი გზის აღწერილობის შესახებ;
- საპროექტო მონაკვეთის ძირითადი ინფრასტრუქტურის დაშორება მოსახლეობასთან კონკრეტული მანძილების მითითებით;
- ხიდის ალტერნატიული ვარიანტები შესაბამისი დასაბუთებით, მათ შორის არაქმედების ალტერნატივა, გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით შერჩეული დასაბუთებული ალტერნატივა;

4.1 სამშენებლო სამუშაოების განხორციელების შესახებ ინფორმაცია, კერძოდ:

- მცენარეული და ნიადაგის საფარის მოხსნის სამუშაოების, გრუნტის სამუშაოების და სარეკულტივაციო სამუშაოების შესახებ დეტალური ინფორმაცია;
- როგორი თანმიმდევრობით (ვადების მითითებით) განხორციელდება საპროექტო ხიდის მშენებლობა;
- მშენებლობა დასაქმებული ადამიანების საერთო რაოდენობა;
- მშენებლობაში გამოყენებული ტექნიკის ჩამონათვალი და რაოდენობა;
- საიდან მოხდება ხიდის მშენებლობისთვის საჭირო ინერტული მასალების მოპოვება;
- სამშენებლო მასალების დამზადების შესახებ ინფორმაცია;
- სამშენებლო მასალების დამზადებისთვის საჭირო წყლის გამოყენების საკითხები;
- ინფორმაცია ბეტონის სამუშაოების, ფუნდამენტებისა და ხიდის სტრუქტურული მოწყობის შესახებ;

4.2 ძირითადი სამშენებლო ბანაკის განთავსების შესახებ ინფორმაცია მათ შორის:

- სამშენებლო ბანაკის გენ-გეგმა;
- ბანაკის განთავსების ადგილის ფართობი და GIS კოორდინატები;
- სამშენებლო ბანაკის სასმელ-სამეურნეო და ტექნიკური წყალმომარაგება;

- სამშენებლო ბანაკზე წარმოქმნილი ჩამდინარე წყლების მართვის საკითხები;
- მონაცემები მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროცესში მოსალოდნელი ნარჩენების შესახებ;

4.3 საპროექტო დერეფანში ჩატარებული გეოლოგიური კვლევების ანალიზი:

- საპროექტო უბნის გეოლოგიური აგებულება;
- გეომორფოლოგიური, გეოლოგიური, ჰიდროგეოლოგიური, სეისმური და ტექტონიკური პირობების აღწერა;
- საპროექტო ტერიტორიის საინჟინრო-გეოლოგიური რუკა, საინჟინრო გეოლოგიური ჭრილები;
- ზემოქმედება მიწისქვეშა/გრუნტის წყლებზე; საშიში გეოლოგიური პროცესების შესაძლო გააქტიურების განსაზღვრა საპროექტო ობიექტის მშენებლობა-ექსპლუატაციის პერიოდში, დამცავი ღონისძიებების მითითებით;
- საპროექტო დერეფანში ჩატარებული საინჟინრო-გეოლოგიური კვლევის შედეგები;
- გეოლოგიური კვლევების შედეგების გათვალისწინებით შემუშავებული დასკვნები და რეკომენდაციები;

4.4 ჰიდროლოგიური კვლევის ანგარიში, რომელიც უნდა მოიცავდეს შემდეგს:

- მდინარე რიონის ჰიდროლოგია;
- მდინარის რიონის წყლის რეჟიმი: წყალმცირობის და წყალუხვობის პერიოდში;
- მდ. რიონის მარჯვენა შენაკადის მდ. ასკისწყალის წყლის რეჟიმი: წყალმცირობის და წყალუხვობის პერიოდში;
- მდ. რიონისა და მდ. ასკისწყალის გეოლოგიური მოქმედების აღწერა;
- მდ. რიონისა და მდ. ასკისწყალის ეროზიული პროცესების აღწერა;
- მდ. რიონის კალაპოტური პროცესების აღწერა;
- ინფორმაცია მდინარის კვეთის პარამეტრების, მდინარის საანგარიშო ხარჯის, საერთო წარეცხვის მაქსიმალური მაჩვენებლების შესახებ;
- ეროზიული პროცესების შესახებ ინფორმაცია და საჭიროების შემთხვევაში ეროზიის საწინააღმდეგო ღონისძიებების კალაპოტური პროცესების და ნაპირსამაგრი სამუშაოების შესახებ;

4.5 ბიოლოგიური გარემო: საპროექტო ტერიტორიის ფლორისა და მცენარეული საფარის დეტალური აღწერა; საქართველოს იშვიათი და წითელი ნუსხის სახეობები, რომლებიც გვხვდება დაგეგმილ საპროექტო დერეფანში; ხმელეთის ფაუნა; სასაპროექტო დერეფანში გავრცელებული საქართველოს წითელ ნუსხაში შეტანილი ცხოველთა სახეობები; საკვლევი არეალი და საველე კვლევის მეთოდები, სენსიტიური ადგილები, საველე კვლევის შედეგები;

- მდ. რიონში გავრცელებული იქტოფაუნის წარმომადგენლებზე ინფორმაცია;

5 პროექტის განხორციელების შედეგად გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისთვის:

- ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე მშენებლობის ეტაპზე, ემისიები სამშენებლო ტექნიკის მუშაობისას;
- ხმაურის გავრცელება და მოსალოდნელი ზემოქმედება მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე გეოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედება და საშიში გეოდინამიკური პროცესები და შესაბამისი შემარბილებელი

ლონისძიებები, ასევე მშენებლობა-ექსპლუატაციის პერიოდში, დამცავი ღონისძიებების მითითებით;

- ზემოქმედება ნიადაგის ნაყოფიერ ფენაზე;
- ზემოქმედება მიწისქვეშა/გრუნტის წყლებზე და შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება ზედაპირულ წყლებზე, მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე, ზედაპირული წყლების დაბინძურების რისკი, შემარბილებელ ღონისძიებებთან ერთად;
- საპროექტო ტერიტორიაზე არსებულ მცენარეებზე ზემოქმედების შემთხვევაში, ინფორმაცია ზემოქმედებას დაქვემდებარებული ხე-მცენარეების შესახებ სახეობების და რაოდენობის მითითებით. ზემოქმედება საქართველოს კანონმდებლობითა და საერთაშორისო ხელშეკრულებებით დაცულ სახეობებზე და ჰაბიტატებზე. ამ ზემოქმედების თავიდან აცილებაზე და საკომპენსაციო ღონისძიებებზე, მათ შორის, საჭიროების შემთხვევაში ჰაბიტატის აღდგენის ღონისძიებებზე;
- სათანადო კვლევაზე დაყრდნობით მომზადებული ინფორმაცია, მდ. რიონზე წყლისა და წყალზე დამოკიდებული სახეობების, მათ შორის იქთიოფაუნის შესახებ. მდინარის კალაპოტში ჩასატარებელი სამუშაოების (ბურჯების მშენებლობის) შედეგად გამოწვეული მათზე შესაძლო ზემოქმედების, შერბილების და საჭიროების შემთხვევაში საკომპენსაციო ღონისძიებების საკითხი;
- ზემოაღნიშნული კვლევების შედეგების საფუძველზე, შემუშავებული შემარბილებელი ღონისძიებების თავი და მონიტორინგის გეგმა, სადაც აისახება ბიომრავალფეროვნების ცალკეულ კომპონენტებზე ზემოქმედებაზე დაკვირვების საკითხი;
- ნარჩენების მართვის საკითხები, მათ შორის ნარჩენების მართვის გეგმა და ნარჩენების წარმოქმნით მოსალოდნელი ზემოქმედება;
- ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, მიწის საკუთრებასა და გამოყენებაზე, ბუნებრივი რესურსების შეზღუდვაზე, ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკები და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- საპროექტო ტერიტორიაზე არსებული კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების შესახებ ინფორმაცია და მათზე ზემოქმედების საკითხები (არსებობის შემთხვევაში);
- პროექტის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელი ზემოქმედების შეჯამება;
- მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა;
- მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი მონიტორინგის გეგმა;
- ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმა;
- სკოპინგის ეტაპზე საზოგადოების ინფორმირებისა და მის მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებებისა და შენიშვნების შეფასება;
- გზშ-ს ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები;
- ხიდის განთავსების ტერიტორიის სიტუაციური სქემა (შესაბამისი აღნიშვნებით).

6 გზშ-ს ანგარიშში ასევე წარმოდგენილი უნდა იყოს:

- აეროფოტო სურათზე (მაღალი გარჩევადობით) დატანილი საპროექტო არეალის სქემატური რუკა ბეჭდური და ელექტრონული ფორმით (A3 ფორმატი; Shape ფაილი WGS_1984_38N პროექციით), სადაც მოცემული იქნება საპროექტო მონაკვეთის ინფრასტრუქტურული ობიექტები, არსებული და საპროექტო სახიდე გადასასვლელი, დროებითი გზა და ხიდი, სამშენებლო ბანაკი, სანაყაროს ტერიტორია;
- საპროექტო ხიდის ინფრასტრუქტურული ობიექტების ძირითადი ტექნიკური პარამეტრები ერთიანი ცხრილის სახით;

გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული საკითხების შესაბამისად (ერთიანი ცხრილის სახით)

გზშ-ს ანგარიშში განხილული და გათვალისწინებული იქნეს საჯარო განხილვაზე გამოთქმული შენიშვნა, კერძოდ: სოფ. ჭრებალოდან არსებული ხიდის საშუალებით ყოველდღიურად 150 სული მსხვილფეხა საქონლის გადაადგილდება სამოვრებისკენ. მესაქონლეობა სოფლის ერთერთ საარსებო წყაროს წარმოადგენს ამიტომ საჭიროა მსხვილფეხა საქონლის შეუფერხებლად გადაადგილების უზრუნველყოფა სამოვრებისაკენ. გზშ-ს ანგარიშში აისახოს აღნიშნული შენიშვნის გადაწყვეტის საკითხი.

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ წარმოდგენილ, შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის (შ-119) ჭრებალო-ნიკორწმინდას საავტომობილო გზის კმ 1 (0+450)-ზე მდ. რიონზე ახალი სახიდე გადასასვლელის მშენებლობის პროექტზე **სავალდებულოა გზშ-ს ანგარიშში მომზადდეს** წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით.